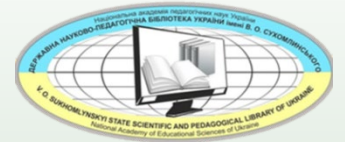

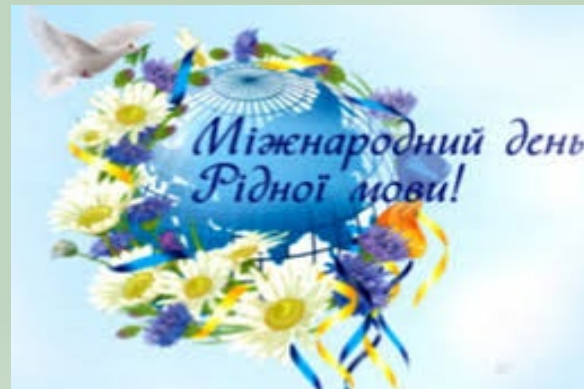
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНИ ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

[#працюємо для перемоги](#)

**"Яке прекрасне рідне слово!
Воно – не світ, а всі світи"**
(В. Сосюра)

(до Міжнародного дня рідної мови)

2023

ІСТОРІЯ СВЯТА

На ХХХ сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО, що проходила 26 жовтня – 17 листопада 1999 року в Парижі, оголошено про підтримку мовного та культурного різноманіття та багатомовності. Для цього було засноване міжнародне свято, що відзначається 21 лютого. Датою свята обрали день протестів у Бангладеші в 1952 році, коли влада жорстоко придушила акцію проти заборони бенгальської мови в країні. З 2000 року День рідної мови щорічно відзначають в Україні.

Пам'ятник жертвам боротьби за статус бенгальської мови, встановлений на території університету в Дацці (Бангладеш).

**21 ЛЮТОГО – МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ
РІДНОЇ МОВИ**

В Україні живуть майже 100 національних меншин. До найпоширеніших належать близько 40 мов, держава підтримує 13 з них – більше, ніж будь-яка європейська держава.

874 навчальні заклади здійснюють навчання мовами корінних народів і національних меншин поряд із державною мовою.

Мови національних меншин в Україні // Укрінформ : офіц. сайт. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3408253-movi-v-ukraini.html>

МОВИ В УКРАЇНІ

Щороку 21 лютого
з ініціативи ЮНЕСКО відзначається
Міжнародний день рідної мови

Мета – збереження, захист і розвиток мов, що зникають. Здебільшого, це мови національних меншин.
Часто ці мови не передаються наступному поколінню, забуваються і стають мертвими.
Чимало мов, якими розмовляють менше ніж 100 осіб – взагалі не задокументовані

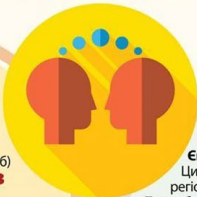
ЦИФРИ

В Україні живе
майже **100 національних меншин**

До найпоширеніших з них (кількість носіїв не менше 1 000 осіб) належать приблизно **40 мов**

Україна підтримує на державному рівні **13 мов меншин**.

Більше за будь-яку іншу європейську державу

ФАКТИ

2003-го Україна ратифікувала Європейську хартію регіональних мов. Цим вона зобов'язалася захистити регіональні мови від зникнення. Також було визначено список регіональних мов

кримськотатарська
угорська російська
білоруська
гагаузька болгарська
грецька
єврейська
(гебрейська та їдиш)
німецька
польська
словацька

НАЙНЕСПОДІВАНІШІ МОВИ НА УКРАЇНСЬКИХ ТЕРЕНАХ

новоассирійська
марійська (українські чемериси)
комі ногайська
кабардинська
табасаранська

А ЧИ ЗНАЄТЕ ВИ, ЩО...

- Українську мову вважають рідною приблизно **70%** населення України
- Найбільша національна меншина в Україні – **російська** (приблизно 8,3 млн осіб). **Російську мову називають рідною** приблизно 11 млн осіб (29,6%; близько третини населення)
- Всі інші значні за чисельністю етніколінгвістичні меншини налічують менш ніж 2,4 млн осіб (4,9% всього українського населення)

ВАЖЛИВО

- «Тільки українською» і «в більшості випадків» вдома спілкуються приблизно **48%**
- Російською – більш як **27%**
- Рівною мірою українською і російською мовами вдома спілкуються приблизно **24%**
- Іноземною – **0,4%**

ЛОКАЛІЗОВАНА ПОШИРЕНІСТЬ МОВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

МОВИ І СЕРЕДНЯ ОСВІТА В УКРАЇНІ

У 2020–2021 навчальному році в українських школах навчання здійснювалося десятима мовами корінних народів і національних меншин: болгарською, кримськотатарською, угорською, молдовською, німецькою, польською, російською, румунською. Функционализи 374 заклади з навчаннями мовами корінних народів та національних меншин поряд із державною

622 заклади з класами з навчанням кількома мовами

603

українською та російською мовами

27

українською та угорською мовами (Закарпатська обл.)

19

українською та румунською мовами (Закарпатська, Чернівецька області)

16

українською та молдовською мовами (Одеська обл.)

203 школи з класами з навчанням лише однією мовою

73

угорською мовою (Закарпаття)

69

румунською мовою (Закарпатська, Чернівецька області)

55

російською мовою (Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Одеська, Харківська, Херсонська, Чернівецька, Чернігівська області, Київ).

4

польською мовою (Львівська обл.)

1

молдовською мовою (Одеська обл.)

1

німецькою мовою (Київ)

© 2022 УкрІнформ. Не можна копіювати. У разі використання матеріалів/зображень обов'язково вказувати джерело: www.ukrinform.ua

Джерело: pramit.gov.ua, redbook.gov.ua, interfax.com.ua, ukrinform.ua, osveta.ua, osveta.gov.ua

Підготувала Світлана Шенюк, графіка Олександра Шенюка

УКРІНФОРМ

**“Мова – душа кожної
національності, її святощі,
її найцінніший скарб”.**

Іван Огієнко

**Спита́й себе, дитино, хто ти є,
І в серці обізветься рідна мова;
І в голосі яснім ім'я твоє
Просяє, наче зірка світанкова.
З родинного гнізда, немов пташа,
Ти полетиш, де світу далечизна,
Та в рідній мові буде вся душа
І вся твоя дорога, вся Вітчизна.
У просторах, яким немає меж,
Не згубишся, як на вітрах полова.
Моря перелетиш і не впадеш,
Допоки буде в серці рідна мова...**

Дмитро Павличко

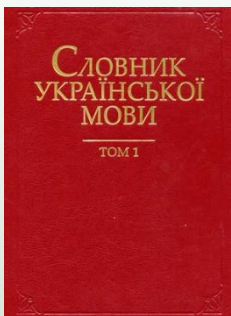
"Рідна мова – мова родини, роду, а отже, й народу до якого людина належить за походженням (кровно) і/або за переконанням (духовно), тобто мова, якою людина спілкується з народом, ідентифікує себе з іншими членами спільноти носіїв цієї мови".

Енциклопедія освіти. 2021

"Українська мова – мова корінного населення України, а також українців, що проживають за її межами... Українська мова входить до другого десятка найпоширеніших мов світу, нею розмовляє близько 45 млн. людей. Належить до східної групи слов'янських мов, що входять до індоєвропейської мовної сім'ї".

Українська мова. Енциклопедія. 2007

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Мова // Словник української мови : у 20 т. / НАН України, Укр. мов.-інформ. фонд. – Київ : Наук. думка, 2018. – Т. 9. – С. 20–23. – Режим доступу: <https://archive.org/details/9sum20/page/23/mode/2up>, вільний (дата звернення 18.10.2021).

Українська мова / В. М. Русанівський // Українська мова : енциклопедія. – Київ : "Українська енциклопедія" ім. М. П. Бажана, 2007. – С. 742–744.

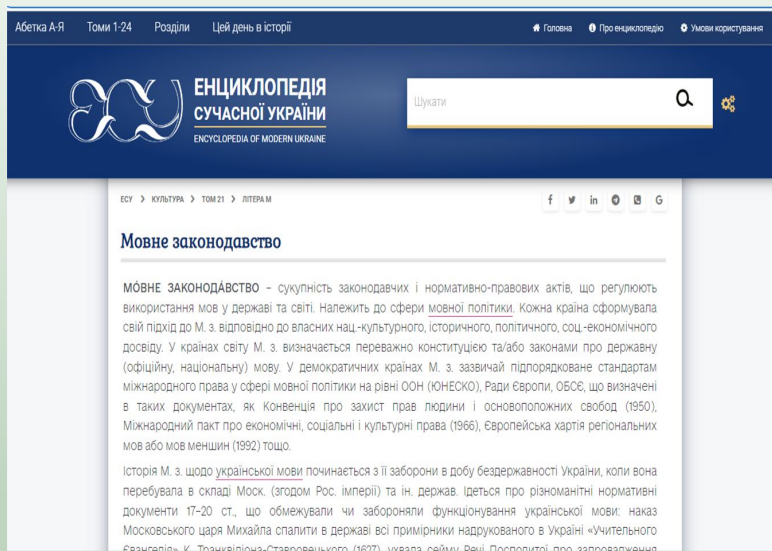
Рідна мова / Н. Б. Голуб // Енциклопедія освіти / НАПН України ; [голов. ред. В. Г. Кремень ; заст. голов. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов ; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва ; редкол.: О. І. Ляшенко, Н. Г. Ничкало, Л. Д. Березівська, Л. Б. Лук'янова, О. В. Сухомлинська та ін.] : 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ : Юрінком Інтер, 2021. – С. 883–884.

Рідна мова [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0> вільний (дата звернення 30.09.2022). – Назва з екрана.

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

Мовне законодавство / Г. І. Панич, О. С. Іщенко // Енциклопедія сучасної України : Т. 1–24 / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін. ; НАН України, НТШ. – Київ : Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України, 2019. – Т. 21. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-68169>, вільний (дата звернення 24.01.2023). – Назва з екрана.

МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ

Загальна декларація прав людини [Електронний ресурс] : резолюція 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 груд. 1948 р. // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text, вільний (дата звернення: 09.01.2023). – Назва з екрана.

Європейська хартія регіональних мов або мов меншин та пояснювальна доповідь [Електронний ресурс] // Рада Європи / Секретаріат Європейської хартії регіональних мов або мов меншин у співпраці з Управлінням зв'язку. – Страсбург, [б. р. в.]. – 60 с. – Режим доступу: <https://rm.coe.int/belarus-brochure-ua-pdf/16807412ca>, вільний (дата звернення 09.01.2023). – Назва з екрана.

Рамкова конвенція про захист національних меншин [Електронний ресурс] : договір Ради Європи від 01 лют. 1995 р. // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_055#Text, вільний (дата звернення: 09.01.2023). – Назва з екрана.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОВ В УКРАЇНІ

Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. : [редакція від 01.01.2020 р.] // Законодавство України / Верхов. Рада України. – Київ, 2020. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>, вільний (дата звернення: 10.01.2023). – Назва з екрана.

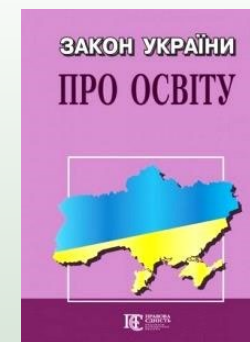

Про забезпечення функціонування української мови як державної [Електронний ресурс] : Закон України від 25 квіт. 2019 р. № 2704-VIII // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>, вільний (дата звернення 10.01.2023). – Назва з екрана.

Про ратифікацію Європейської хартії регіональних мов або мов меншин [Електронний ресурс] : Закон України від 15 трав. 2003 р. № 802-IV // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2003. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/802-15#Text>, вільний (дата звернення 10.01.2023). – Назва з екрана.

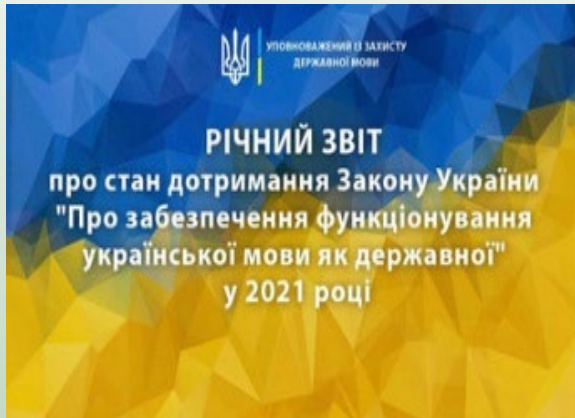
Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 5 верес. 2017 р. № 2145-VIII // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2017. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>, вільний (дата звернення 10.01.2023). – Назва з екрана.

Про схвалення Стратегії популяризації української мови до 2030 року "Сильна мова – успішна держава" [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 лип. 2019 р. № 596-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/596-2019-%D1%80#Text>, вільний (дата звернення 10.01.2023). – Назва з екрана.

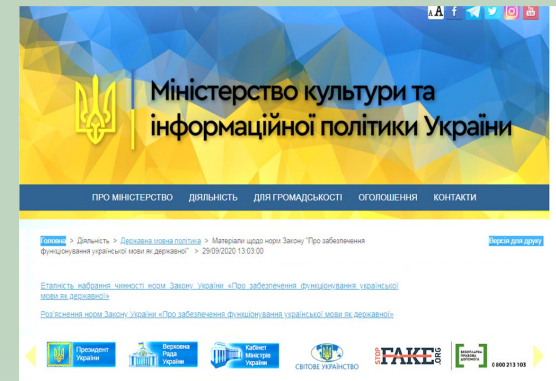
Про схвалення Концепції Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року [Електронний ресурс] : розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 трав. 2021 р. № 474-р // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2021-%D1%80#Text>, вільний (дата звернення 10.01.2023). – Назва з екрана.

Питання українського правопису [Електронний ресурс] : постанова Кабінету Міністрів України від 22 трав. 2019 р. № 437 // Законодавство України / Верховна Рада України. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2019-%D0%BF#Text>, вільний (дата звернення 10.01.2023). – Назва з екрана.

Річний звіт про стан дотримання Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" у 2021 році [Електронний ресурс] / Т. Кремінь та ін. // Державні сайти України / Кабінет Міністрів України. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://mova-ombudsman.gov.ua/richnij-publichnij-zvit-za-2021-rik?fbclid=IwAR3dA7k8II4HYR0j5RubNw1VcsmWmRQHDBExx68o_fNoaCDLb5Fp21PkgTE, вільний (дата звернення: 12.01.2023). – Назва з екрана.

Роз'яснення норм Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" [Електронний ресурс] // Міністерство культури та інформаційної політики України. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://www.mkip.gov.ua/content/materiali-shchod-norm-zakonu-pro-zabezpechennya-funkcionuvannya-ukrainskoi-movi-yak-derzhavnoi.html/>, вільний (дата звернення: 10.01.2023). – Назва з екрана.

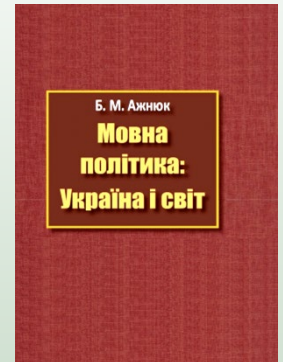
Про застосування державної мови в освітньому процесі [Електронний ресурс] : лист МОН № 1/9-581 від 17.09.19 р. // Освіта.ua. – Київ, 2019. – Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/other/65639/>, вільний (дата звернення: 10.01.2023). – Назва з екрана.

З 16 січня 2021 року державна мова обов'язкова у сфері надання усіх освітніх послуг [Електронний ресурс] // Освітній омбудсмен України. – Київ, 2021. – Режим доступу: <https://eo.gov.ua/z-16-sichnia-2021-roku-derzhavna-mova-obov-iazkova-u-sferi-nadannia-usikh-osvitnikh-posluh/2021/01/16/>, вільний (дата звернення 10.01.2023). – Назва з екрана.

ДЕРЖАВНА МОВНА ПОЛІТИКА

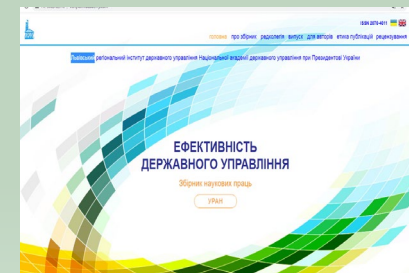
Мовна політика: Україна і світ : монографія / Б. М. Ажнюк. – Київ : ВД Дмитра Бураго, 2021. – 420 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1XPd8xME-yBIs2YsoaSWBBtqdYsn1yapa/view>, вільний (дата звернення 24.01.2023). – Назва з екрана.

Забезпечення функціонування української мови як державної та мовних прав корінних народів і національних меншин // Гуманітарна політика в Україні : виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. А. та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю. А. Тищенко. – Київ : НІСД, 2020. – С. 68–77. – Режим доступу: <https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-12/bila-knyga.pdf>, вільний (дата звернення 12.01.2023). – Назва з екрана.

Теорії нації як методологічна засада формування державної мовної політики [Електронний ресурс] / Т. В. Ковальова // Ефективність держ. упр. : зб. наук. пр. / Львів. регіон. ін-т держ. упр. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Львів, 2020. – № 62. – С. 28–43. – Режим доступу: <https://era.nltu.edu.ua/index.php/journal/article/view/111/108>, вільний (дата звернення 10.01.2023). – Назва з екрана.

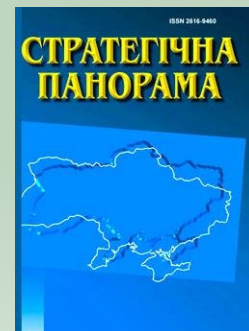
Мовний менеджмент як механізм реалізації державної мовної політики [Електронний ресурс] / Т. В. Ковальова // Наук. записки Ін-ту законод. Верховної Ради України. – 2020. – № 2. – С. 129–138. – Режим доступу: <https://instzak.com/index.php/journal/article/view/1800>, вільний (дата звернення 12.01.2023). – Назва з екрана.

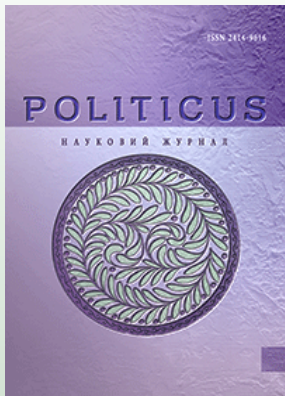
Закон про функціонування української мови в світлі преференцій громадян щодо мовної політики держави [Електронний ресурс] : ключова доповідь / В. Кулик // Наук. записки Ін-ту політич. і етнонац. дослідж. ім. І. Ф. Кураса НАН України. – 2019. – Вип. 3/4. – С. 224–252. – Режим доступу: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2020/06/nz_99-100.pdf, вільний (дата звернення 12.01.2023). – Назва з екрана.

Шляхи та форми реалізації мовного законодавства в Україні [Електронний ресурс] / О. В. Ялова // Наук. вісн. Нац. акад. внутр. справ. – 2020. – № 1. – С. 110–119. – Режим доступу: <https://lawscience.com.ua/uk/journals/tom-25-1-2020>, вільний (дата звернення 12.01.2023). – Назва з екрана.

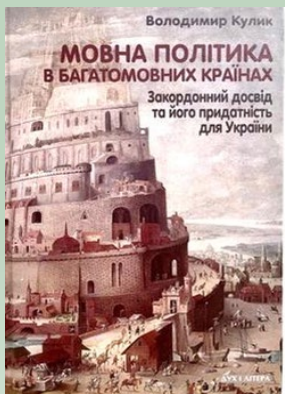
Мовне питання як чинник впливу на національну безпеку [Електронний ресурс] / М. Є. Мозер // Стратегічна панорама / Нац. ін-т стратег. дослідж. – 2020. – № 1/2. – С. 29–41. – Режим доступу: <https://niss-panorama.com/index.php/journal/article/view/104/104>, вільний (дата звернення 09.01.2023). – Назва з екрана.

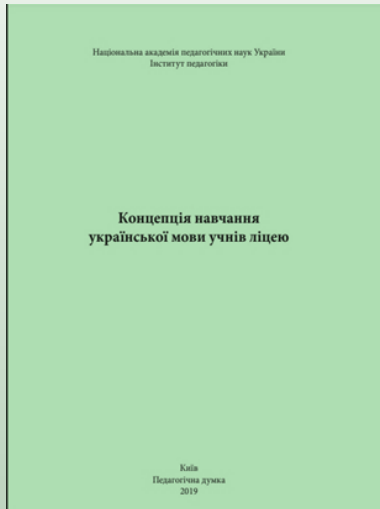
Європейська хартія регіональних мов або мов меншин: досвід ратифікації в Україні [Електронний ресурс] / Є. І. Томашевська // Політикус=Politicus. – 2021. – № 2. – С. 155–160. – Режим доступу: http://politicus.od.ua/2_2021/24.pdf, вільний (дата звернення: 12.01.2023). – Назва з екрана.

Актуальні питання мовної політики в Україні [Електронний ресурс] / Ю. М. Фазан // Українська мова в юриспруденції: стан, проблеми, перспективи : матеріали XVII Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 25 листоп. 2021 р. / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. – С. 99–103. – Режим доступу: <https://www.naiu.kiev.ua/zagalnoakademichni-kafedri/kafedra-pravnichoyi-lingvistiki/naukova-diyalnist/materiali-naukovih-zahodiv/vnprk-spp/>, вільний (дата звернення 12.01.2023). – Назва з екрана.

Мовна політика в багатомовних країнах: закордонний досвід та його придатність для України [Електронний ресурс] / О. Карпюк // Історична правда : інтернет-видання. – 24 берез. 2022 р. – Режим доступу: <https://www.istpravda.com.ua/reviews/2022/03/24/161108/>, вільний (дата звернення 12.01.2023). – Назва з екрана.

МОВНЕ ПИТАННЯ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ

Концепція навчання української мови учнів старшої школи / Н. Б. Голуб, О. М. Горошкіна ; за заг. ред. д-ра пед. наук Н. Б. Голуб. – Київ : Пед. думка, 2019. – 56 с. – Режим доступу:

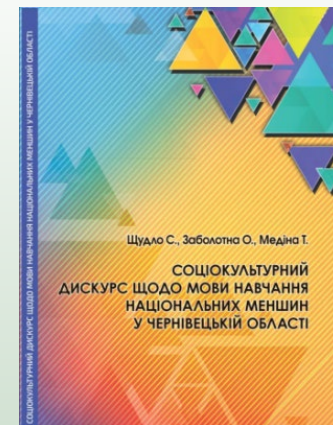
<https://lib.iitta.gov.ua/719352/1/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%86%D0%B5%D0%BF%D1%86%D1%96%D1%8F.pdf>, вільний (дата звернення 02.02.2023). – Назва з екрана.

Концепція моделі багатомовної освіти в закладах загальної середньої освіти з навчанням мов корінних народів і національних меншин з урахуванням завдань європейської інтеграції України / О. Л. Фідкевич, В. В. Снегір'ова, Н. В. Бакуліна, НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України : Відділ навчання мов нац. меншин та зарубіж. літ. – Київ : Пед. думка, 2023. – 44 с. – Режим доступу: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2023/02/KONTSEPTSIYA_MODELI_BO_Fidkevych_Snigirova_Bakulina_2023.pdf, вільний (дата звернення 02.02.2023). – Назва з екрана.

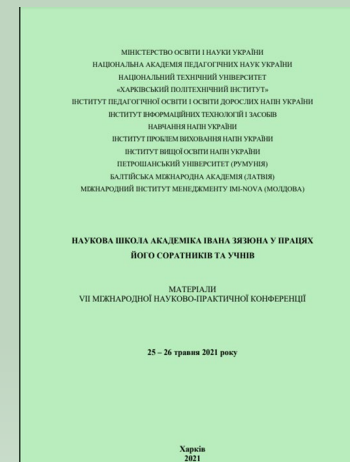
Соціокультурний дискурс щодо мови навчання національних меншин у Чернівецькій області / С. Щудло, О. Заболотна, Т. Медіна. – [Б. м. в.] : УАДО : ТзОВ "Трек ЛТД", 2019. – 203 с.

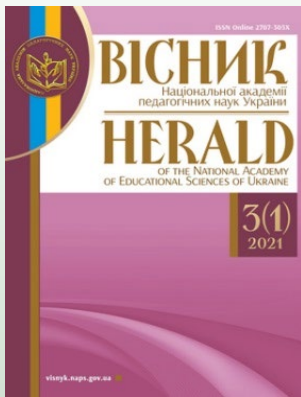

Загальні тенденції розвитку іншомовної освіти в Європейському Союзі / В. Безлюдна // Імплементція європейських стандартів в українські освітні дослідження : зб. матеріалів V Міжнар. наук. конф. Укр. асоц. дослід. осв., 24 черв. 2021 р. / за ред. С. Щудло, О. Заболотної, Л. Загоруйко. – Дрогобич : ТзОВ "Трек-ЛТД", 2021. – С. 20–23.

Пріоритети рідномовної освіти в Україні / М. П. Вовк // Наукова школа академіка Івана Зязюна у працях його соратників та учнів : матеріали VI наук.-практ. конф. 28 трав. 2020 р./ за заг. ред. О. Г. Романовського. – Харків : НТУ "ХПІ", 2020. – С. 434–438. –

Режим доступу:
<https://lib.iitta.gov.ua/721652/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20%D1%81%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0%202020%D1%96%D0%BC%20%D0%86%D0%90%20%D0%97%D1%8F%D0%B7%D1%8E%D0%BD%D0%B0.pdf>, вільний (дата звернення 27.01.2023). – Назва з екрана.

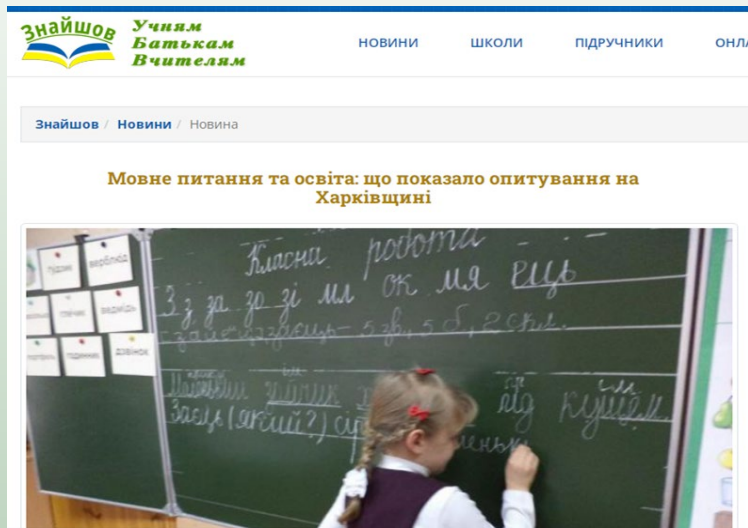

Розвиток рідномовної і багатомовної освіти в Україні: досвід відзначення Міжнародного дня рідної мови під егідою Кафедри ЮНЕСКО "Неперервна професійна освіта XXI століття" НАПН України / М. П. Вовк, К. В. Котун // Вісник НАПН України, 2021. – Т. 3. – № 1. – С. 1–8. – Режим доступу: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/issue/view/4>, вільний (дата звернення 27.01.2023). – Назва з екрана.

Аспекти історії української мови як засіб формування національної ідентичності та історичної пам'яті / Т. Відайчук // Укр. пед. журн. – 2022. – № 2. – С. 48–63. – Режим доступу: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/issue/view/36>, вільний (дата звернення 27.01.2023). – Назва з екрана.

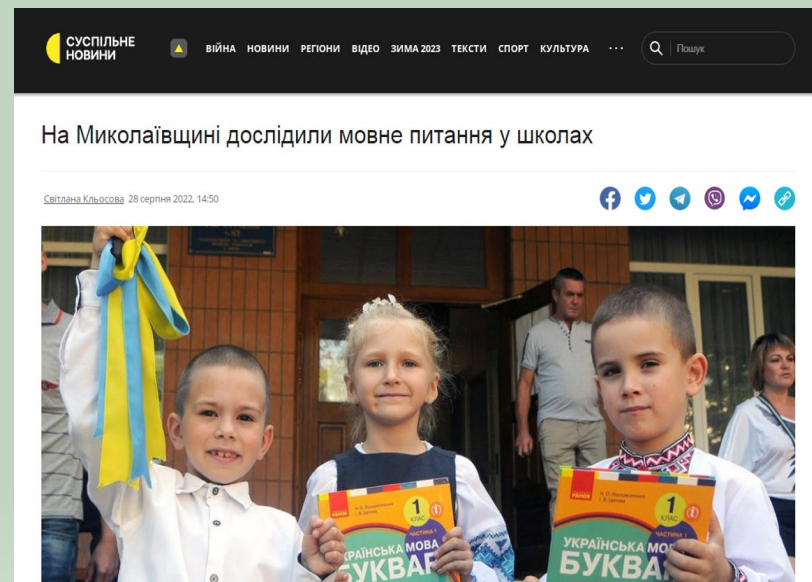

Рідномовна і багатомовна освіта у контексті сталого розвитку суспільства – 2021 [Електронний ресурс] : вебінар до Міжнародного дня рідної мови UNESCO, м. Київ, 18 лют. 2021 р. / ІППОД ім. Івана Зязюна НАПН України, Ін-т л-ри ім. Тараса Шевченка НАН України, Всеукр. т-во "Просвіта" ім. Тараса Шевченка [та ін.]. – Режим доступу: <http://ipood.com.ua/novini/ridnomovna-i-bagatomovna-osvita-u-konteksti-stalogo-rozvitku-suspilstva--2021/>, вільний (дата звернення 27.01.2023). – Назва з екрана.

Мовне питання та освіта: що показало опитування на Харківщині [Електронний ресурс] // Знайшов : освітній портал. – 2022. – 10 жовт. – Режим доступу: <https://znayshov.com/News/Details/movne-pytannya-a-ta-osvita-shcho-pokazalo-opytuvannya-na-kharkivshchyni>, вільний (дата звернення 09.01.2023). – Назва з екрана

На Миколаївщині дослідили мовне питання у школах [Електронний ресурс] / С. Кльосова // Суспільне : новини. – 2022. – 28 серп. – Режим доступу: <https://suspihne.media/275767-na-mikolaivsinii-doslidili-movne-pitanna-u-skolah/>, вільний (дата звернення 27.01.2023). – Назва з екрана.

НАВЧАЛЬНІ ВИДАННЯ

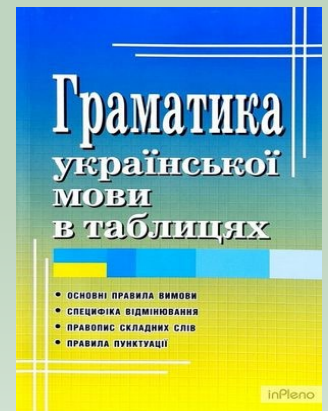

Європейська хартія регіональних мов або мов меншин [Електронний ресурс] : навч. матеріали // Рада Європи / Клодін Брохі, Вісент Клімент-Феррандо, Александра Ошмянська-Паггет [та ін.]. – [Б. м. в.], 2019. – 40 с. – Режим доступу: [https://www.researchgate.net/publication/335609151 NAVICALNI MATERIALI Evropska hartia regionalnih mov abo mov mensin Ukrainska mova](https://www.researchgate.net/publication/335609151_NAVICALNI_MATERIALI_Evropska_hartia_regionalnih_mov_abo_mov_mensin_Ukrainska_mova), вільний (дата звернення 17.01.2023). – Назва з екрана.

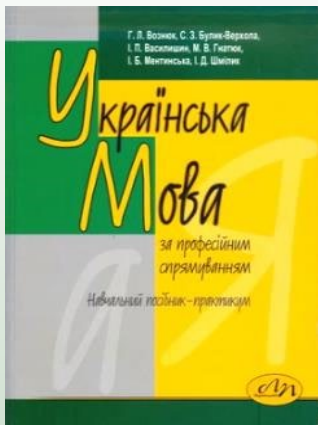

Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. П. Бодик, Т. М. Рудакова. – Київ : Центр учб. літ., 2019. – 416 с.

Граматика української мови в таблицях за оновленим правописом : посібник / С. О. Вербич. – 2-ге вид, випр. та допов. – Київ : Арії, 2020. – 127 с.

Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб.-практикум / Г. Л. Вознюк та ін ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Львівська політехніка, 2020. – 321 с.

Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – Київ : Алерта, 2022. – 536 с.

Ділова українська мова : метод. реком. до самост. роботи / Т. М. Дячук та ін. – Київ : НАУ, 2021. – 44 с.

Ділова українська мова : практикум / укл.: С. В. Литвинська та ін. – Київ : НАУ, 2022. – 84 с.

UKRAINIAN
elementary

УКРАЇНЬСЬКА
ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ
навчальний посібник

Українська мова для іноземців : навч. посіб. / О. Барчук [та ін.]. – Суми : Університетська книга, 2020. – 400 с.

Українська мова для іноземців. Рівень А 1 : навч. посіб. / Є. О. Голованенко, Т. О. Дегтярьова, Г. В. Дядченко [та ін.] ; за заг. ред. Т. О. Дегтярьової. – Суми : Університетська книга, 2021. – 287 с.

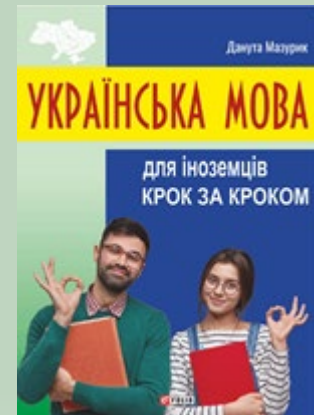

Українська мова для іноземців. Рівень В 1 : навч. посіб. / Л. В. Біденко, В. А. Завгородній. – Суми : Університетська книга, 2021. – 363 с.

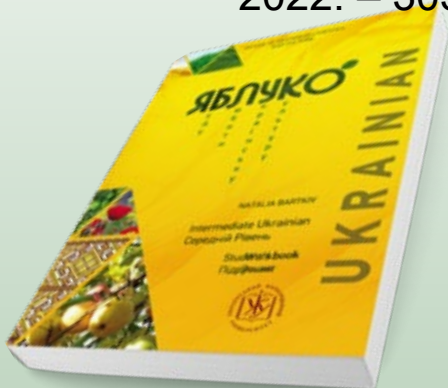
Українська мова для іноземців: крок за кроком : підручник / Д. Мазурик. – Харків : Фоліо, 2022. – 288 с.

Українська самотужки : 20 уроків : посібник / О. Авраменко. – Київ : Грамота, 2022. – 96 с.

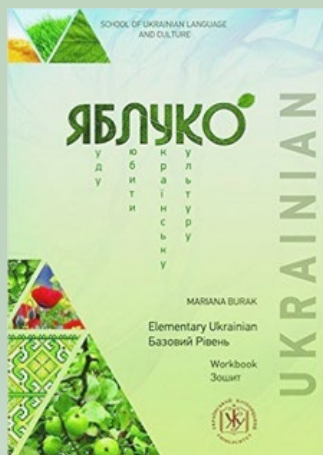
Яблуко : підруч. з укр. мови як іноземної : рубіжний рівень / Н. Бартків, К. Бородин. – Львів : Укр. Католиц. Ун-т, 2022. – 303 с.

Яблуко : робочий зошит до підруч. з укр. мови як іноземної : рубіжний рівень / Н. Бартків, К. Бородин. – Львів : Укр. Католиц. Ун-т, 2022. – 195 с.

Яблуко : підруч. з укр. мови як іноземної : базовий рівень / М. Бурак. – 3-тє вид, випр. – Львів : Укр. Католиц. Ун-т, 2022. – 266 с.

Яблуко : робочий зошит до підруч. з укр. мови як іноземної : базовий рівень / М. Бурак. – 3-тє вид, випр. – Львів : Укр. Католиц. Ун-т, 2022. – 119 с.

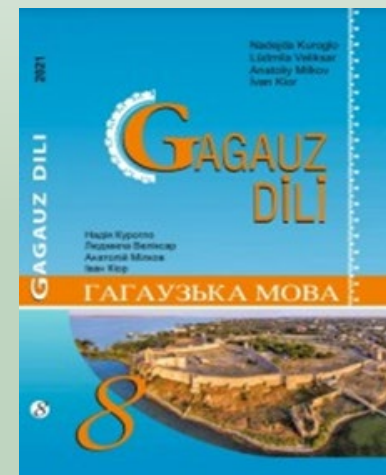
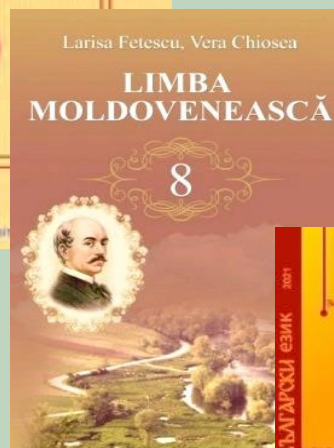
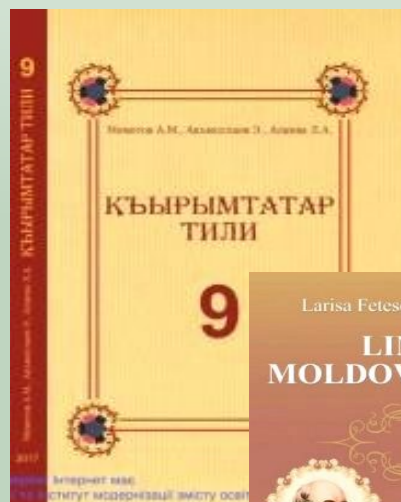

Електронна бібліотека ІМЗО : електрон. версії підруч. : укр. мова для нац. меншин // Інститут модернізації змісту освіти. – Режим доступу: <https://lib.imzo.gov.ua/>, вільний (дата звернення 02.02.2023). – Назва з екрана.

Електронна бібліотека ІМЗО : електрон. версії підручн. : мови нац. меншин // Інститут модернізації змісту освіти. – Режим доступу: <https://lib.imzo.gov.ua/>, вільний (дата звернення 02.02.2023). – Назва з екрана.

Головна [Контакти](#) [Мапа сайту](#) [Допомога онлайн](#) [Статистика](#)
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛІНСЬКОГО
Бібліотечна - це державна і державна українська культура

Про бібліотеку [Ресурси](#) [Е-бібліотека](#) **Українська мова онлайн** [Відео](#)
[Науковцю](#) [Бібліотечному фахівцю](#) [Онлайн реєстрація](#) [Галерея](#)

Головна > Українська мова онлайн А А А

Українська мова онлайн

Уповноважений із захисту державної мови

- [Нормативна база](#)
- [Українська мова в бібліотечному просторі](#)
- [Українська мова в науці](#)
- [Навчальні та методичні матеріали](#)

Українська мова онлайн [Електронний ресурс] / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2022. – Режим доступу: <https://dnprb.gov.ua/ua/>, вільний (дата звернення 30.01.2023).

Адреса:

вул. Берлинського М., 9
Київ, 04060
Україна

<https://dnrb.gov.ua/ua/>

E-mail:

dnrb@i.ua (для офіційних звернень)

dovidka_dnrp@i.ua (для довідок)

fond.dnrp@ukr.net (послуги для віддаленого користувача)

metodist08@i.ua (методичний супровід)

Виставку підготувала Н. Є. Шолохова – провідний бібліотекар відділу зберігання фонду та обслуговування користувачів; відповідальна – О. Б. Бондарчук завідувач відділу зберігання фонду та обслуговування користувачів.

Використано матеріали з фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та Інтернет-ресурси.